

అరణ్యపర్వము - జ్ఞానఫలము

విఘ్నేశ్వరధ్యానమ్

నమస్తే గణనాథాయ గణానాం పతయే నమః ।
భక్తిప్రియాయ దేవేశ భక్తేభ్యః సుఖదాయక ॥

శ్రీనివాసధ్యానమ్

అనన్తవేదసంవేద్యం నిర్దోషం గుణసాగరమ్ ।
అతీంద్రియం నిత్యముక్తం శ్రీనివాసం భజేనిశమ్ ॥

శ్రీకృష్ణధ్యానమ్

వందే నవఘనశ్యామం పీతకాశేయవాససమ్ ।
సానన్దం సున్దరం శుద్ధం శ్రీకృష్ణం ప్రకృతేః పరమ్ ॥

వ్యాసధ్యానమ్

వేదవ్యాసం స్వాత్మరూపం సత్యసన్దం పరాయణమ్ ।
శాన్తం జితేంద్రియక్రోధం సశిష్యం ప్రణమామ్యహమ్ ॥

అథ సంకల్పః

శ్రీమదాదివరాహక్షేత్రే, విరాజమానస్య, జగద్రక్షణార్థమవతీర్ణస్య, శ్రీమదఖి-
లాండకోటిబ్రహ్మాండనాయకస్య, శ్రీవేంకటేశ్వరస్వామినః,
పరిపూర్ణానుగ్రహేణ, సర్వేషాం, భక్తజనానామ్, ఆధివ్యాధినివృత్తిద్వారా,
ఆయురారోగ్యైశ్వర్యాభివృద్ధ్యర్థం, సర్వారిష్టనివృత్తిద్వారా సకలశ్రేయోఽ-
భివృద్ధ్యర్థం, ధర్మార్థకామమోక్షాఖ్య, చతుర్విధ, పురుషార్థసిద్ధ్యర్థం,
సమస్తపాపక్షయార్థం, శ్రీపరమేశ్వరప్రీత్యర్థం శ్రీమన్మహాభారతే, వనపర్వణి,
యథాశక్తి, త్ర్యశీతితమోధ్యాయాంతర్గత, శ్లోకపారాయణం,
ఆచార్యముఖేన కరిష్యామహే.

శ్రీకృష్ణపరబ్రహ్మణీ నమః

అథః త్ర్యశీతితమోఽధ్యాయః

పులస్త్య ఉవాచ

తతో గచ్ఛేత రాజేంద్ర కురుక్షేత్రమభిష్టుతమ్ ।

పాపేభ్యో యత్ర ముచ్యంతే దర్శనాత్ సర్వజంతవః ॥ 83-1॥

కురుక్షేత్రం గమిష్యామి కురుక్షేత్రే వసామ్యహమ్ ।

య ఏవం సతతం బ్రూయాత్ సర్వపాపైః ప్రముచ్యతే ॥ 83-2॥

పాంసవోఽపి కురుక్షేత్రే వాయునా సముదీరితాః ।

అపి దుష్కృతకర్మాణం నయంతి పరమాం గతిమ్ ॥ 83-3॥

దక్షిణేన సరస్వత్యా దృషద్వత్యుత్తరేణ చ ।

యే వసంతి కురుక్షేత్రే తే వసంతి త్రివిష్టపే ॥ 83-4॥

నారద ఉవాచ

తత్ర మాసం వసేద్ దీర్ఘః సరస్వత్యాం యుధిష్ఠిర ।

యత్ర బ్రహ్మాదయో దేవాః ఋషయః సిద్ధచారణాః ॥ 83-5॥

గంధర్వాస్సరసో యక్షాః పన్నగాశ్చ మహీపతే ।

బ్రహ్మక్షేత్రం మహాపుణ్యమ్ అభిగచ్ఛంతి భారత ॥ 83-6॥

మనసాప్యభికామస్య కురుక్షేత్రం యుధిష్ఠిర ।

పాపాని విప్రణశ్యంతి బ్రహ్మలోకం చ గచ్ఛతి ॥ 83-7॥

గత్వా హి శ్రద్ధయా యుక్తః కురుక్షేత్రం కురూర్వహ ।

ఫలం ప్రాప్నోతి చ తదా రాజసూయశ్వమేధయోః ॥ 83-8॥

తతో మచక్రకం నామ ద్వారపాలం మహాబలమ్ ।

యక్షం సమభివాద్యైవ గోసహస్రఫలం లభేత్ ॥ 83-9॥

తతో గచ్ఛేత ధర్మజ్ఞ విష్ణోః స్థానమనుత్తమమ్ ।

సతతం నామ రాజేంద్ర యత్ర సన్నిహితో హరిః ॥ 83-10॥

తత్ర స్నాత్వా చ నత్వా చ త్రిలోకప్రభవం హరిమ్ ।
అశ్వమేధమవాప్నోతి విష్ణులోకం చ గచ్ఛతి ॥ 83-11॥

తతః పారిష్లవం గచ్ఛేత్ తీర్థం త్రైలోక్యవిశ్రుతమ్ ।
అగ్నిష్టోమమవాప్నోతి ఫలం ప్రాప్నోతి భారత ॥ 83-12॥

పృథివీతీర్థమాసాద్య గోసహస్రఫలం లభేత్ ।
తతః శాలూకినీం గత్వా తీర్థసేవీ నరాధిప ॥ 83-13॥

దశాశ్వమేధే స్నాత్వా చ తదేవ ఫలమాప్నుయాత్ ।
సర్పదేవీం సమాసాద్య నాగానాం తీర్థముత్తమమ్ ॥ 83-14॥

అగ్నిష్టోమమవాప్నోతి నాగలోకం చ విందతి ।
తతో గచ్ఛేత ధర్మజ్ఞ ద్వారపాలం తరంతుకమ్ ॥ 83-15॥

తత్రోష్య రజనీమేకాం గోసహస్రఫలం లభేత్ ।
తతః పంచనదం గత్వా నియతో నియతాశనః ॥ 83-16॥

కోటితీర్థముపస్పృశ్య హయమేధఫలం లభేత్ ।
అశ్వినోస్తీర్థమాసాద్య రూపవానమిజాయతే ॥ 83-17॥

తతో గచ్ఛేత ధర్మజ్ఞ వారాహం తీర్థముత్తమమ్ ।
విష్ణుర్వారాహరూపేణ పూర్వం యత్ర స్థితోఽభవత్ ॥ 83-18॥

తత్ర స్నాత్వా నరశ్రేష్ఠ అగ్నిష్టోమఫలం లభేత్ ।
తతో జయంత్యాం రాజేంద్ర సోమతీర్థం సమావిశేత్ ॥ 83-19॥

స్నాత్వా ఫలమవాప్నోతి రాజసూయస్య మానవః ।
ఏకహంసే నరః స్నాత్వా గోసహస్రఫలం లభేత్ ॥ 83-20॥

కృతశౌచం సమాసాద్య తీర్థసేవీ నరాధిప ।
పుండరీకమవాప్నోతి కృతశౌచో భవేచ్ఛ సః ॥ 83-21॥

తతో ముంజనటం నామ స్థాణోః స్థానం మహాత్మనః ।

ఉపోష్య రజనీమేకాం గాణపత్యమవాప్పుయాత్ ॥ 83-22॥

తత్రైవ చ మహారాజ యక్షిణీ లోకవిశ్రుతామ్ ।

స్నాత్వాభిగమ్య రాజేంద్ర సర్వాన్ కామానవాప్పుయాత్ ॥ 83-23॥

కురుక్షేత్రస్య తద్ ద్వారం విశ్రుతం భరతర్షభ ।

ప్రదక్షిణముసావృత్య తీర్థసేవీ సమాహితః ॥ 83-24॥

సంస్మితం పుష్కరాణాం చ స్నాత్వార్చ్య పితృదేవతాః ।

జామదగ్న్యేన రామేణ కృతం తత్ సుమహాత్మనా ॥ 83-25॥

కృతకృత్యో భవేద్ రాజన్ అశ్వమేధం చ విందతి ।

తతో రామస్రాదాన్ గచ్ఛేత్ తీర్థసేవీ సమాహితః ॥ 83-26॥

తత్రరామేణ రాజేంద్ర తరసా దీప్తతేజసా ।

క్షత్రముత్పాద్య వీరేణ హ్రదాః పంచ నివేశితాః ॥ 83-27॥

పూరయిత్వా నరవ్యాఘ్రు రుధిరేణేతి విశ్రుతమ్ ।

పితరస్తర్పితాః సర్వే తథైవ ప్రపితామహాః ॥ 83-28॥

తతస్తే పితర ఊచుః ప్రీతా రామమూచుర్నరాధిప ।

రామరామ మహాభాగ ప్రీతాః స్మ తవ భార్గవ ॥ 83-29॥

అనయా పితృభక్త్యా చ విక్రమేణ చ తే విభో ।

వరం వృణీష్వ భద్రం తే కిమిచ్ఛసి మహాద్యుతే ॥ 83-30॥

ఏవముక్తః స రాజేంద్ర రామః ప్రహరతాం వరః ।

అబ్రవీత్ ప్రాంజలిర్వాక్యం పితౄన్ స గగనే స్థితాన్ ॥ 83-31॥

భవంతో యది మే ప్రీతాః యద్యనుగ్రాహ్యతా మయి ।

పితృప్రసాదమిచ్ఛేయంతప ఆప్యాయనం పునః ॥ 83-32॥

యచ్చ రోషాభిభూతేన క్షత్రముత్పాదితం మయా ।
తతశ్చ పాపాన్ముచ్యేయం యుష్మాకం తేజసాప్యహమ్ ॥ 83-33॥

హ్రదాశ్చ తీర్థభూతా మే భవేయుర్భువి విశ్రుతాః ।
ఏతచ్ఛ్రుత్వా శుభం వాక్యం రామస్య పితరస్తదా ॥ 83-34॥

ప్రత్యూచుః పరమప్రీతాః రామం హర్షసమన్వితాః ।
తపస్తే వర్ణతాం భూయః పితృభక్త్యా విశేషతః ॥ 83-35॥

యచ్చ రోషా భిభూతేన క్షత్రముత్పాదితం త్వయా ।
తతశ్చ పాపాన్ముక్ష్యం పతితాస్తే స్వకర్మభిః ॥ 83-36॥

హ్రదాశ్చ తవ తీర్థత్వం గమిష్యంతి న సంశయః ।
హ్రదేషు తేషు యః స్నాత్వా పితౄన్ సంతర్పయిష్యతి ॥ 83-37॥

పితరస్తస్య వై ప్రీతాః దాస్యంతి భువి దుర్లభమ్ ।
ఈస్పితం చ మనః కామం స్వర్గలోకం చ శాశ్వతమ్ ॥ 83-38॥

ఏవం దత్త్వా వరాన్ రాజన్ రామస్య పితరస్తదా ।
ఆమంత్ర్య భార్గవం ప్రీత్యా తత్రైవాంతర్హితాస్తతః ॥ 83-39॥

ఏవం రామహ్రదాః పుణ్యాః భార్గవస్య మహాత్మనః ।
స్నాత్వా హ్రదేషు రామస్య బ్రహ్మచారీ శుచివ్రతః ॥ 83-40॥

కామమభ్యర్చ్య రాజేంద్ర లభేద్ బహుసువర్ణకమ్ ।
వంశమూలకమాసాద్య తీర్థసేవీ కురూద్వహ ॥ 83-41॥

స్వవంశముద్ధరేద్ రాజన్ స్నాత్వా వై వంశమూలకే ।
కాయశోధనమాసాద్య తీర్థం భరతసత్తమ ॥ 83-42॥

శరీరశుద్ధిః స్నాతస్య తస్మిన్స్తీర్థే న సంశయః ।
శుద్ధదేహాశ్చ సంయాతి శుభాన్ లోకాననుత్తమాన్ ॥ 83-43॥

తతో గచ్చేత ధర్మజ్ఞ తీర్థం త్రైలోక్యవిశ్రుతమ్ ।
లోకా యత్రోద్భుతాః పూర్వం విష్ణునా ప్రభవిష్ణునా ॥ ॥83-44॥

లోకోద్ధారం సమాసాద్య తీర్థం త్రైలోక్యపూజితమ్ ।
స్నాత్వా తీర్థవరే రాజన్ లోకానుద్ధరతే స్వకాన్ ॥ ॥83-45॥

శ్రీతీర్థం చ సమాసాద్య స్నాత్వా నియతమానసః ।
అర్చయిత్వా పితౄన్ దేవాన్ విందతే శ్రియముత్తమామ్ ॥ ॥83-46॥

కపిలాతీర్థమాసాద్య బ్రహ్మచారీ సమాహితః ।
తత్ర స్నాత్వార్చయిత్వా చ పితౄన్ స్వాన్ దైవతాన్యపి ॥ ॥83-47॥

కపిలానాం సహస్రస్య ఫలం విందతి మానవః ।
సూర్యతీర్థం సమాసాద్య స్నాత్వా నియతమానసః ॥ ॥83-48॥

అర్చయిత్వా పితౄన్ దేవానుపవాసపరాయణః ।
అగ్నిష్టోమమవాప్నోతి సూర్యలోకం చ గచ్ఛతి ॥ ॥83-49॥

గవాం భగవనాసాద్య తీర్థసేవీ యథాక్రమమ్ ।
తత్రాభిషేకం కుర్వాణః గోసహస్రఫలం లభేత్ ॥ ॥83-50॥

శంఖినీతీర్థమాసాద్య తీర్థసేవీ కురూద్వహా ।
దేవ్యాస్తీర్థే నరః స్నాత్వా లభతే రూపముత్తమమ్ ॥ ॥83-51॥

తతో గచ్చేత రాజేంద్ర ద్వారపాలమరుంతుకమ్ ।
తచ్చ తీర్థం సరస్వత్యాం యక్షేంద్రస్య మహాత్మనః ॥ ॥83-52॥

తత్ర స్నాత్వా నరో రాజన్ అగ్నిష్టోమఫలం లభేత్ ।
తతో గచ్చేత రాజేంద్ర బ్రహ్మవర్తం నరోత్తమః ॥ ॥83-53॥

బ్రహ్మవర్తే నరః స్నాత్వా బ్రహ్మలోకమవాప్నుయాత్ ।
తతో గచ్చేత రాజేంద్ర సుతీర్థకమనుత్తమమ్ ॥ ॥83-54॥

తత్ర సన్నిహితా నిత్యం పితరో దైవతైః సహ ।
తత్రాభిషేకం కుర్వీత పితృదేవార్చనే రతః ॥ 83-55॥

అశ్వమేధనూవాప్నోతి పితృలోకం చ గచ్ఛతి ।
తతోఽంబుమత్యాం ధర్మజ్ఞ సుతీర్థకమనుత్తమమ్ ॥ 83-56॥

కాశీశ్వరస్య తీర్థేషు స్నాత్వా భరతసత్తమ ।
సర్వవ్యాధివినిర్ముక్తః బ్రహ్మలోకే మహీయతే ॥ 83-57॥

మాతృతీర్థం చ తత్రైవ యత్ర స్నాతస్య భారత ।
ప్రజా వివర్ధతే రాజన్ న తన్వీం శ్రియమశ్నుతే ॥ 83-58॥

తతః సీతవనం గచ్ఛేత్ నియతో నియతాశనః ।
తీర్థం తత్ర మహారాజ మహాదన్యత్ర దుర్లభమ్ ॥ 83-59॥

పునాతి గమనాదేవ దృష్టమేకం నరాధిప ।
కేశానభుక్ష్వ వై తస్మిన్ పూతో భవతి భారత ॥ 83-60॥

తీర్థం తత్ర మహారాజ శ్వావిల్లోమాపహం స్మృతమ్ ।
యత్ర విప్రా నరవ్యాఘ్రు విద్వాంసస్తీర్థతత్పరాః ॥ 83-61॥

ప్రీతిం గచ్ఛంతి పరమాం స్నాత్వా భరతసత్తమ ।
శ్వావిల్లోమాపనయనే తీర్థే భరతసత్తమ ॥ 83-62॥

ప్రాణాయామైర్నిర్లరంతి స్వలోమాని ద్విజోత్తమాః ।
పూతాత్మానశ్చ రాజేంద్ర ప్రయాంతి పరమాం గతిమ్ ॥ 83-63॥

దశాశ్వమేధికం చైవ తస్మిన్స్తీర్థే మహీపతే ।
తత్ర స్నాత్వా నరవ్యాఘ్రు గచ్ఛేత పరమాం గతిమ్ ॥ 83-64॥

తతో గచ్ఛేత రాజేంద్ర మానుషం లోకవిశ్రుతమ్ ।
యత్ర కృష్ణమ్బుగా రాజన్ వ్యాధేన శరపీడితాః ॥ 83-65॥

విగాహ్య తస్మిన్సరసి మానుషత్వముపాగతాః ।
తస్మిన్స్తీర్ణే నరః స్నాత్వా బ్రహ్మచారీ సమాహితః ॥ ॥83-66॥

సర్వపాపవిశుద్ధాత్మా స్వర్గలోకే మహీయతే ।
మానుషస్య తు పూర్వేణ క్రోశమాత్రే మహీపతే ॥ ॥83-67॥

ఆపగా నామ విఖ్యాతా నదీ సిద్ధనిషేవితా ।
శ్యామాకభోజనే తత్ర యః ప్రయచ్ఛతి మానవః ॥ ॥83-68॥

దేవాన్ పితౄన్ సముద్దిశ్య తస్య ధర్మఫలం మహాత్ ।
వికస్మిన్ భోజితే విద్రే కోటిర్భవతి భోజితా ॥ ॥83-69॥

తత్ర స్నాత్వార్చయిత్వా చ పితౄన్ వై దైవతాని చ ।
ఉషిత్వా రజనీమేకామ్ అగ్నిష్టోమఫలం లభేత్ ॥ ॥83-70॥

తతో గచ్ఛేత రాజేంద్ర బ్రహ్మణః స్థానముత్తమమ్ ।
బ్రహ్మోదుంబరమిత్యేవ ప్రకాశం భువి భారత ॥ ॥83-71॥

తత్ర సప్తర్షికుండేషు స్నాతస్య నరపుంగవ ।
కేదారే చైవ రాజేంద్ర కపిలస్య మహాత్మనః ॥ ॥83-72॥

బ్రహ్మణమధిగమ్యాథ శుచిః ప్రయతమానసః ।
సర్వపాపవిశుద్ధాత్మా బ్రహ్మలోకం ప్రపద్యతే ॥ ॥83-73॥

కపిష్ఠలస్య కేదారం సమాసాద్య సుదుర్లభమ్ ।
అంతర్ధానమవాప్నోతి తపసా దగ్ధకిల్బిషః ॥ ॥83-74॥

తతో గచ్ఛేత రాజేంద్ర శంకరం లోకవిశ్రుతమ్ ।
కృష్ణపక్షే చతుర్దశ్యామ్ అభిగమ్య వృషధ్వజమ్ ॥ ॥83-75॥

లభేత సర్వకామాన్ హి స్వర్గలోకం య గచ్ఛతి ।
తివ్రః కోట్యస్తు తీర్థానాం సరకే కురునందన ॥ ॥83-76॥

రుద్రకోట్యాం తథా కూపే హ్రదేశు చ మహీపతే ।
ఇలాస్పదం చ తత్రైవ తీర్థం భరతసత్తమ ॥ ॥83-77॥

తత్ర స్నాత్వార్చయిత్వా చ దైవతాని పితృనథ ।
న దుర్గతిమవాప్నోతి వాజపేయం చ విందతి ॥ ॥83-78॥

కిందానే చ నరః స్నాత్వా కింజప్పే చ మహీపతే ।
అప్రమేయమవాప్నోతి దానం జప్యం చ భారత ॥ ॥83-79॥

కలశ్యాం వార్యుసస్పృశ్య శ్రద్ధధానో జితేంద్రియః ।
అగ్నిష్టోమస్య యజ్ఞస్య ఫలం ప్రాప్నోతి మానవః ॥ ॥83-80॥

సరకస్య తు పూర్వేణ నారదస్య మహాత్మనః ।
తీర్థం కురుకులశ్రేష్ఠ అంబాజన్మేతి విశ్రుతమ్ ॥ ॥83-81॥

తత్ర తీర్థే నరః స్నాత్వా ప్రాణానుత్పుజ్య భారత ।
నారదేనాభ్యనుజ్ఞాతో లోకాన్ ప్రాప్నోత్యనుత్తమాన్ ॥ ॥83-82॥

శుక్లపక్షే దశమ్యాం చ పుండరీకం సమావిశేత్ ।
తత్ర స్నాత్వా నరో రాజన్పొండరీకఫలం లభేత్ ॥ ॥83-83॥

తతస్త్రివిష్టపం గచ్ఛేత్ త్రిషు లోకేశు విశ్రుతమ్ ।
తత్ర వైతరణీ పుణ్యా నదీ పాపప్రణాశినీ ॥ ॥83-84॥

తత్ర స్నాత్వార్చయిత్వా చ శూలపాణిం వృషధ్వజమ్ ।
సర్వపాపవిశుద్ధాత్మా గచ్ఛేత పరమాం గతిమ్ ॥ ॥83-85॥

తతో గచ్ఛేత రాజేంద్ర ఫలకీవనముత్తమమ్ ।
తత్ర దేవాః సదా రాజన్ ఫలకీవనమాశ్రితాః ॥ ॥83-86॥

తపశ్చరంతి విపులం బహువర్షసహస్రకమ్ ।
దృషద్వత్యాం నరః స్నాత్వా తర్పయిత్వా చ దేవతాః ॥ ॥83-87॥

అగ్నిష్టోమాతిరాత్రాభ్యాం ఫలం విందతి భారత ।
తీర్థే చ సర్వదేవానాం స్నాత్వా భరతసత్తమ ॥ 83-88॥

గోసహస్రస్య రాజేంద్ర ఫలం విందతి మానవః ।
పాణిఖాతే నరః స్నాత్వా తర్పయిత్వా చ దేవతాః ॥ 83-89॥

అగ్నిష్టోమాతిరాత్రాభ్యాం ఫలం విందతి భారత ।
రాజసూయమావాప్నోతి ఋషిలోకం చ విందతి ॥ 83-90॥

తతో గచ్ఛేత రాజేంద్ర మిశ్రకం తీర్థముత్తమమ్ ।
తత్ర తీర్థాని రాజేంద్ర మిశ్రితాని మహాత్మనా ॥ 83-91॥

వ్యాసేన నృపశార్దూల ద్విజార్థమితి నః శ్రుతమ్ ।
సర్వతీర్థేషు స స్నాతి మిశ్రకే స్నాతి యో నరః ॥ 83-92॥

తతో వ్యాసవనం గచ్ఛేత్ నియతో నియతాశనః ।
మనోజవే నరః స్నాత్వా గోసహస్రఫలం లభేత్ ॥ 83-93॥

గత్వా మధువటీం చైవ దేవ్యాస్తీర్థే నరః శుచిః ।
తత్ర స్నాత్వార్చయిత్వా చ పితౄన్ దేవాంశ్చ పూరుషః ॥ 83-94॥

స దేవ్యా సమనుజ్ఞాతో గోసహస్రఫలం లభేత్ ।
కౌశిక్యాః సంగమే యస్తు దృషద్వత్యాశ్చ భారత ॥ 83-95॥

స్నాతి వై నియతాహారః సర్వపాపైః ప్రముచ్యతే ।
తతో వ్యాసస్థలీ నామ యత్ర వ్యాసేన ధీమతా ॥ 83-96॥

పుత్రశోకాభితప్తేన దేహత్యాగే కృతా మతిః ।
తతో దేవైస్తు రాజేంద్ర పునరుత్థాపితస్తదా ॥ 83-97॥

అభిగత్వా స్థలీం తస్య గోసహస్రఫలం లభేత్ ।
కిం దత్తం కూపమాసాద్య తిలప్రస్థం ప్రదాయ చ ॥ 83-98॥

గచ్ఛేత పరమాం సిద్ధిమ్ ఋణైర్ముక్త కురూద్వహా ।
వేదీతీర్థే నరః స్నాత్వా గోసహస్రఫలం లభేత్ ॥ 83-99॥

అహశ్చ సుదినం చైవ ద్వే తీర్థే లోకవిశ్రుతే ।
తయోః స్నాత్వా నరవ్యాఘ్ర సూర్యలోకమవాఘ్నుయాత్ ॥ 83-100॥

మృగధూమం తతో గచ్ఛేత్ త్రిషు లోకేషు విశ్రుతమ్ ।
తత్రాభిషేకం కుర్వీత గంగాయాం నృపసత్తమ ॥ 83-101॥

అర్చయిత్వా మహాదేవమ్ అశ్వమేధఫలం లభేత్ ।
దేవ్యాస్తీర్థే నరః స్నాత్వా గోసహస్రఫలం లభేత్ ॥ 83-102॥

తతో వామనకం గచ్ఛేత్ త్రిషు లోకేషు విశ్రుతమ్ ।
తత్ర విష్ణుపదే స్నాత్వా అర్చయిత్వా చ వామనమ్ ॥ 83-103॥

సర్వపాపవిశుద్ధాత్మా విష్ణులోకం స గచ్ఛతి ।
కులంపునే నరః స్నాత్వా పునాతి స్వకులం తతః ॥ 83-104॥

పవనస్య హ్రాదే స్నాత్వా మరుతాం తీర్థముత్తమమ్ ।
తత్ర స్నాత్వా నరవ్యాఘ్ర విష్ణులోకే మహీయతే ॥ 83-105॥

అమరాణాం హ్రాదే స్నాత్వా సమభ్యర్చ్యామరాధిపమ్ ।
అమరాణాం ప్రభావేణ స్వర్గలోకే మహీయతే ॥ 83-106॥

శాలిహోత్రస్య తీర్థే చ శాలిసూర్యే యథావిధి ।
స్నాత్వా నరవరశ్రేష్ఠ గోసహస్రఫలం లభేత్ ॥ 83-107॥

శ్రీకుంజం చ సరస్వత్యాః తీర్థం భరతసత్తమ ।
తత్ర స్నాత్వా నరశ్రేష్ఠ అగ్నిష్టోమఫలం లభేత్ ॥ 83-108॥

తతో నైమిషకుంజం చ సమాసాద్య కురూద్వహా ।
ఋషయః కిల రాజేంద్ర నైమిషేయాస్తపస్వినః ॥ 83-109॥

తీర్థయాత్రాం పురస్కృత్య కురుక్షేత్రం గతాః పురా ।
తతః కుంజః సరస్వత్యాః కృతో భరతసత్తమ ॥ 83-110॥

ఋషీణామవకాశః స్యాద్ యథా తుష్టికరో మహాన్ ।
తస్మిన్ కుంజే నరః స్నాత్వా అగ్నిష్టోమఫలం లభేత్ ॥ 83-111॥

తతో గచ్ఛేత ధర్మజ్ఞ కన్యాతీర్థమనుత్తమమ్ ।
కన్యాతీర్థే నరః స్నాత్వా గోసహస్రఫలం లభేత్ ॥ 83-112॥

తతో గచ్ఛేత ధర్మజ్ఞ బ్రహ్మతీర్థమనుత్తమమ్ ।
తత్ర వర్ణావరః స్నాత్వా బ్రాహ్మణ్యం లభతే నరః ॥ 83-113॥

బ్రాహ్మణశ్చ విశుద్ధాత్మా గచ్ఛేత పరమాం గతిమ్ ।
తతో గచ్ఛేన్నరశ్రేష్ఠ సోమతీర్థమనుత్తమమ్ ॥ 83-114॥

తత్ర స్నాత్వా నరో రాజన్ సోమలోకమవాప్నుయాత్ ।
సప్తసారస్వతం తీర్థం తతో గచ్ఛేన్నరాధిప ॥ 83-115॥

యత్ర మంకణకః సిద్ధః మహర్షిర్లోకవిశ్రుతః ।
పురా మంకణకో రాజన్ కుశాగ్రేణేతి నః శ్రుతమ్ ॥ 83-116॥

క్షతః కిల కరే రాజన్ తస్య శాకరసోఽప్రవత్ ।
స వై శాకరసం దృష్ట్వా హర్షావిష్టుః ప్రనృత్తవాన్ ॥ 83-117॥

తతస్తస్మిన్ ప్రనృత్తే తు స్థావరం జంగమం చ యత్ ।
ప్రనృత్తముభయం వీర తేజసా తస్య మోహితమ్ ॥ 83-118॥

బ్రహ్మదిభిః సురై రాజన్ ఋషిభిశ్చ తపోధనైః ।
విజ్ఞప్తో వై మహాదేవః ఋషేరథ నరాధిప ॥ 83-119॥

నాయం నృత్యేద్ యథా దేవ తథా త్వం కర్తుమర్హసి ।
తం ప్రనృత్తం సమాసాద్య హర్షావిష్టేన చేతసా ।
సురాణాం హితకామార్థమ్ ఋషిం దేవోఽభ్యభాషత ॥ 83-120॥

భోభో మహర్షే ధర్మజ్ఞ కిమర్థం నృత్యతే భవాన్ ।

హర్షస్థానం కిమర్థం వా తవాద్య మునిపుంగవ ॥ 83-121॥

ఋషిరువాచ

తపస్వినో ధర్మపథే స్థితస్య ద్విజసత్తమ ।

కిం న పశ్యసి మే బ్రహ్మాన్ కరాచ్ఛాకరసం స్రుతమ్ ॥ 83-122॥

యం దృష్ట్వా సంప్రన్యతోఽహం హర్షేణ మహతాన్వితః ।

తం ప్రహస్యాబ్రవీద్ దేవః ఋషిం రాగేణ మోహితమ్ ॥ 83-123॥

అహం తు విస్మయం విప్ర న గచ్ఛామితి పశ్య మామ్ ।

ఏవముక్త్యా నరశ్రేష్ఠ మహాదేవేన ధీమతా ॥ 83-124॥

అంగుల్యగ్రేణ రాజేంద్ర స్వాంగుష్ఠస్తాడితోఽనఘ ।

తతో భస్మ క్షతాద్ రాజన్ నిరతం హిమసన్నిభమ్ ॥ 83-125॥

తద్ దృష్ట్వా వ్రీడితో రాజన్ స మునిః పాదయోర్గతః ।

నాన్యద్ దేవాత్ పరం మేనే రుద్రాత్ పరతరం మహాత్ ॥ 83-126॥

సురాసురస్య జగతః గతిస్త్వమసి శూలధృక్ ।

త్వయా సర్వమిదం సృష్టం త్రైలోక్యం సచరాచరమ్ ॥ 83-127॥

త్వమేవ సర్వాన్ గ్రససి పునరేవ యుగక్షయే ।

దేవైరపి న శక్యస్త్వం పరిజ్ఞాతుం కుతో మయా ॥ 83-128॥

త్వయి సర్వే ప్రదృశ్యంతే సురా బ్రహ్మాదయోఽనఘ ।

సర్వస్త్వమసి లోకానాం కర్తా కారయితా చ హ ॥ 83-129॥

త్వత్ప్రసాదాత్ సురాః సర్వే మోదంతీహాకుతోభయాః ।

ఏవం స్తుత్వా మహాదేవమ్ ఋషిర్వచనమబ్రవీత్ ॥ 83-130॥

త్వత్ప్రసాదాన్మహాదేవ తపో మే న క్షరేత వై ।

తతో దేవః ప్రహృష్టాత్మా బ్రహ్మర్షిమిదమబ్రవీత్ ॥ 83-131॥

తపస్తే వర్ణతాం విప్ర మత్ప్రసాత్ సహస్రధా ।

ఆశ్రమే చేహ వత్స్యామి త్వయా సహ మహామునే ॥ 83-132॥

సప్తసారస్వతే స్నాత్వా అర్చయిష్యంతి యే తు మామ్ ।

న తేషాం దుర్లభం కించిద్ ఇహలోకే పరత్ర చ ॥ 83-133॥

సారస్వతం చ తే లోకం గమిష్యంతి న సంశయః ।

ఏవముక్త్యా మహాదేవః తత్రైవాంతరధీయత ॥ 83-134॥

తతస్త్యాశనసం గచ్ఛేత్ త్రిషు లోకేషు విశ్రుతమ్ ।

యత్ర బ్రహ్మాదయో దేవాః ఋషయశ్చ తపోధనాః ॥ 83-135॥

కార్తికేయశ్చ భగవాన్ త్రిసంధ్యం కిల భారత ।

సాన్నిధ్యమకరోన్నిత్యం భార్గవప్రియకామ్యయా ॥ 83-136॥

కపాలమోచనం తీర్థం సర్వపాపప్రమోచనమ్ ।

తత్ర స్నాత్వా నరవ్యాఘ్రు సర్వపాపైః ప్రముచ్యతే ॥ 83-137॥

అగ్నితీర్థం తతో గచ్ఛేత్ తత్ర స్నాత్వా నరర్షభ ।

అగ్నిలోకమవాప్నోతి కులం చైవ సుముద్ధరేత్ ॥ 83-138॥

విశ్వామిత్రస్య తత్రైవ తీర్థం భరతసత్తమ ।

తత్ర స్నాత్వా నరశ్రేష్ఠ బ్రాహ్మణ్యమధిగచ్ఛతి ॥ 83-139॥

బ్రహ్మయోనిం సమాసాద్య శుచిః ప్రయతమానసః ।

తత్ర స్నాత్వా నరవ్యాఘ్రు బ్రహ్మలోకం ప్రపద్యతే ॥ 83-140॥

పునాత్యాసప్తమం చైవ కులం నాస్త్వత్ర సంశయః ।

తతో గచ్ఛేత రాజేంద్ర తీర్థం త్రైలోక్యవిశ్రుతమ్ ॥ 83-141॥

పుఘాదకమితి ఖ్యాతం కార్తికేయస్య వై నృప ।

తత్రాభిషేకం కుర్వీత పితృదేవార్చనే రతః ॥ 83-142॥

అజ్ఞానాత్జ్ఞానతో వాపి స్త్రియా వా పురుషేణ వా ।

యత్ కించిదశుభం కర్మ కృతం మానుషబుద్ధినా ॥ 83-143॥

తత్ సర్వం నశ్యతే తత్ర స్నాతమాత్రస్య భారత ।

అశ్వమేధఫలం చాస్య స్వర్గలోకం చ గచ్ఛతి ॥ 83-144॥

పుణ్యమాహుః కురుక్షేత్రం కురుక్షేత్రాత్ సరస్వతీ ।

సరస్వత్యాశ్చ తీర్థాని తీర్థేభ్యశ్చ పుఘాదకమ్ ॥ 83-145॥

ఉత్తమం సర్వతీర్థానాం యస్త్వజేదాత్మనస్తనుమ్ ।

పుఘాదకే జప్యపరః వైవ శ్శో మరణం తపేత్ ॥ 83-146॥

గీతం సనత్కుమారేణ వ్యాసేన చ మహాత్మనా ।

ఏవం స నియతం రాజన్ అభిగచ్ఛేత్ పుఘాదకమ్ ॥ 83-147॥

పుఘాదకాత్ తీర్థతమం నాన్యత్ తీర్థం కురూద్వహ ।

తన్నేధ్యం తత్ పవిత్రం చ పావనం చ న సంశయః ॥ 83-148॥

తత్ర స్నాత్వా దివం యాంతి యేఽపి పాపకృతో నరాః ।

పుఘాదకే నరశ్రేష్ఠ ఏవమాహుర్మనీషిణః ॥ 83-149॥

మధుస్రవం చ తత్రైవ తీర్థం భరతసత్తమ ।

తత్ర స్నాత్వా నరో రాజన్ గోసహస్రఫలం లభేత్ ॥ 83-150॥

తతో గచ్ఛేత రాజేంద్ర తీర్థం మేధ్యం యథాక్రమమ్ ।

సరస్వత్యరుణాయాశ్చ సంగమం లోకవిశ్రుతమ్ ॥ 83-151॥

త్రిరాత్రోపోషితః స్నాత్వా ముచ్యతే బ్రహ్మహత్యయా ।

అగ్నిష్టోమాతిరాత్రాభ్యాం ఫలం విందతి మానవః ॥ 83-152॥

ఆసప్తమం కులం చైవ పునాతి భరతర్షభ ।
అర్ధకీలం చ తత్రైవ తీర్థం కురుకులోద్వహా ॥ 83-153॥

విప్రాణామనుకంపార్థం దర్శిణా నిర్మితం పురా ।
వ్రతోపనయనాభ్యాం చాప్యపవాసేన వాప్యత ॥ 83-154॥

క్రియామంత్రైశ్చ సంయుక్తః బ్రాహ్మణః స్వాన్న సంశయః ।
క్రియామంత్రవిహీనోఽపి తత్ర స్నాత్వా నరర్షభ ।
చీర్ణవ్రతో భవేద్ విద్వాన్ దృష్టమేతత్ పురాతనైః ॥ 83-155॥

సముద్రాశ్చాపి చత్వారః సమానీతాశ్చ దర్శిణా ।
తేషు స్నాతో నరశ్రేష్ఠ న దుర్గతిమవాప్నుయాత్ ॥ 83-156॥

ఫలాని గోసహస్రాణాం చతుర్ణాం విందతే చ సః ।
తతో గచ్ఛేత ధర్మజ్ఞ తీర్థం శతసహస్రకమ్ ॥ 83-157॥

సాహస్రకం చ తత్రైవ ద్వే తీర్థే లోకవిశ్రుతే ।
ఉభయార్ధి నరః స్నాత్వా గోసహస్రఫలం లభేత్ ॥ 83-158॥

దానం వాప్యపవాసో వా సహస్రగుణితం భవేత్ ।
తతో గచ్ఛేత రాజేంద్ర రేణుకాతీర్థముత్తమమ్ ॥ 83-159॥

తీర్థాభిషేకం కుర్వీత పితృదేవార్చనే రతః ।
సర్వపాపవిశుద్ధాత్మా అగ్నిష్టోమఫలం లభేత్ ॥ 83-160॥

విమోచనముపస్పృశ్య జితమన్యుర్జితేంద్రియః ।
ప్రతిగ్రహకృతైర్దోషైః సర్వైః స పరిముచ్యతే ॥ 83-161॥

తతః పంచవతీం గత్వా బ్రహ్మచారీ జితేంద్రియః ।
పుణ్యేన మహతా యుక్తః సతాం లోకే మహీయతే ॥ 83-162॥

యత్రయోగేశ్వరః స్థాణుః స్వయమేవ వృషధ్వజః ।
తమర్చయిత్వా దేవేశం గమనాదేవ సిద్ధ్యతి ॥ 83-163॥

తైజసం వారుణం తీర్థం దీప్యమానం స్వతేజసా ।
యత్ర బ్రహ్మాదిభిర్దేవైః ఋషిభిశ్చ తపోధనైః ॥ 83-164॥

సైనాపత్యేన దేవానామ్ అభిషిక్తో గుహస్తదా ।
తైజసస్య తు పూర్వేణ కురుతీర్థం కురూద్వహ ॥ 83-165॥

కురుతీర్థే నరః స్నాత్వా బ్రహ్మచారీ జితేంద్రియః ।
సర్వపాపవిశుద్ధాత్మా బ్రహ్మలోకం ప్రపద్యతే ॥ 83-166॥

స్వర్గద్వారం తతో గచ్ఛేద్ నియతో నియతాశనః ।
స్వర్గలోకమనాప్నోతి బ్రహ్మలోకం చ గచ్ఛతి ॥ 83-167॥

తతో గచ్ఛేదనరకం తీర్థసేవీ నరాధిప ।
తత్ర స్నాత్వా నరో రాజన్ న దుర్గతిమనాప్నుయాత్ ॥ 83-168॥

తత్ర బ్రహ్మ స్వయం నిత్యం దేవైః సహ మహీపతే ।
అన్వాస్తే పురుషన్యాఢ్రు నారాయణపురోగమైః ॥ 83-169॥

సాన్నిధ్యం తత్ర రాజేంద్ర రుద్రపత్న్యాః కురూద్వహ ।
అభిగమ్య చ తాం దేవీం న దుర్గతిమనాప్నుయాత్ ॥ 83-170॥

తత్రైవ చ మహారాజ విశ్వేశ్వరముమాపతిమ్ ।
అభిగమ్య మహాదేవం ముచ్యతే సర్వకిల్బిషైః ॥ 83-171॥

నారాయణం చాభిగమ్య పద్మనాభమరిందమ ।
రాజమానో మహారాజ విష్ణులోకం చ గచ్ఛతి ॥ 83-172॥

తీర్థేషు సర్వదేవానాం స్నాతః స పురుషర్షభ ।
సర్వదుఃఖైః పరిత్యక్తః ద్యోతతే శశివన్సరః ॥ 83-173॥

తతః స్వస్తిపురం గచ్ఛేత్తీర్థసేవీ నరాధిప ।

ప్రదక్షిణముపావృత్య గోసహస్రఫలం లభేత్ ॥ 83-174॥

పావనం తీర్థమాసాద్య తర్చయేత్ పితృదేవతాః ।

అగ్నిష్టోమస్య యజ్ఞస్య ఫలం ప్రాప్నోతి భారత ॥ 83-175॥

గంగావ్రాదశ్చ తత్రైవ కూపశ్చ భరతర్షభ ।

తిస్రః కోట్యస్తు తీర్థానాం తస్మిన్ కూపే మహీపతే ॥ 83-176॥

తత్ర స్నాత్వా నరో రాజన్ స్వర్గలోకం ప్రపద్యతే ।

ఆపగాయాం నరః స్నాత్వా అర్చయిత్వా మహేశ్వరమ్ ॥ 83-177॥

గాణపత్యమవాప్నోతి కులం చైవ సముద్ధరేత్ ।

తతః స్థాణువటం గచ్ఛేత్ త్రిషు లోకేషు విశ్రుతమ్ ॥ 83-178॥

తత్ర స్నాత్వా స్థితో రాత్రిం రుద్రలోకమవాప్నయాత్ ।

బదరీపాచనం గచ్ఛేద్ వసిష్ఠస్యాశ్రమం తతః ॥ 83-179॥

బదరీం భక్షయేత్ తత్ర త్రిరాత్రోపోషితో నరః ।

సమ్యగ్ ద్వాదశవర్షాణి బదరీం భక్షయేత్ తు యః ॥ 83-180॥

త్రిరాత్రోపోషితస్తేన భవేత్ తుల్యో నరాధిప ।

రుద్రమార్గం సమాసాద్య తీర్థసేవీ నరాధిప ॥ 83-181॥

అహారాత్రోపవాసేన శక్రలోకే మహీయతే ।

ఏకరాత్రం సమాసాద్య ఏకరాత్రోషితో నరః ॥ 83-182॥

నియతః సత్యవాదీ చ బ్రహ్మలోకే మహీయతే ।

తతో గచ్ఛేత రాజేంద్ర తీర్థం త్రైలోక్యవిశ్రుతమ్ ॥ 83-183॥

ఆదిత్యస్యాశ్రమో యత్ర తేజోరాశేర్మహాత్మనః ।

తస్మిన్స్తీర్ణే నరః స్నాత్వా పూజయిత్వా విభావసుమ్ ॥ 83-184॥

- ఆదిత్యలోకం వ్రజతి కులం చైవ సముద్ధరేత్ ।
సోమతీర్థే నరః స్నాత్వా తీర్థసేవీ నరాధిప ॥ 83-185॥
- సోమలోకమనాస్నోతి నరో నాస్త్వత్ర సంశయః ।
తతో గచ్ఛేత ధర్మజ్ఞ దధీచస్య మహాత్మనః ॥ 83-186॥
- తీర్థం పుణ్యతమం రాజన్ పావనం లోకవిశ్రుతమ్ ।
యత్ర సారస్వతో జాతః సోఽంగిరాస్తపసో నిధిః ॥ 83-187॥
- తస్మింస్తీర్థే నరః స్నాత్వా వాజిమేధఫలం లభేత్ ।
సారస్వతీం గతిం చైవ లభతే నాత్ర సంశయః ॥ 83-188॥
- తతః కన్యాశ్రమం గచ్ఛేత్ నియతో బ్రహ్మచర్యవాన్ ।
త్రిరాత్రోపోషితో రాజన్ నియతో నియతాశనః ॥ 83-189॥
- లభేత్ కన్యాశతం దివ్యం స్వర్గలోకం చ గచ్ఛతి ।
తతో గచ్ఛేత ధర్మజ్ఞ తీర్థం సన్నిహతీమపి ॥ 83-190॥
- తత్ర బ్రహ్మోదయో దేవా ఋషయశ్చ తపోధనాః ।
మాసి మాసి సమాయాంతి పుణ్యేన మహతాన్వితాః ॥ 83-191॥
- సన్నిహత్యాముపస్పృశ్య రాహుగ్రస్తే దినాకరే ।
అశ్వమేధశతం తేన తత్రేష్టం శాశ్వతం భవేత్ ॥ 83-192॥
- పుథివ్యాం యాని తీర్థాని అంతరిక్షచరాణి చ ।
నద్యో వ్రాదాస్తడాగాశ్చ సర్వప్రస్రవణాని చ ॥ 83-193॥
- ఉదపానాని వాప్యశ్చ తీర్థాన్యాయతనాని చ ।
నిఃసంశయమమావాస్యాం సమేష్యంతి నరాధిప ॥ 83-194॥
- మాసిమాసి నరవ్యాఘ్రు సన్నిహత్యాం న సంశయః ।
తీర్థసన్నిహనాదేవ సన్నిహత్యేతి విశ్రుతా ॥ 83-195॥

తత్ర స్నాత్వా చ పీత్వా చ స్వర్గలోకే మహీయతే ।
అమావాస్యాం తు తత్రైవ రాహుగ్రస్తే దివాకరే ॥ 83-196॥

యః శ్రాద్ధం కురుతే మర్త్యః తస్య పుణ్యఫలం శృణు ।
అశ్వమేధసహస్రస్య సమ్యగిష్టస్య యత్ ఫలమ్ ॥ 83-197॥

స్నాత ఏవ సమాప్నోతి కృత్వా శ్రాద్ధం చ మానవః ।
యత్ కించిద్ దుష్కృతం కర్మ స్త్రియా వా పురుషేణ వా ॥ 83-198॥

స్నాతమాత్రస్య తత్ సర్వం నశ్యతే నాత్ర సంశయః ।
పద్మవర్ణేన యానేన బ్రహ్మలోకం ప్రపద్యతే ॥ 83-199॥

అభివాద్య తతో యక్షం ద్వారపాలం మచక్రకమ్ ।
కోటితీర్థముపస్సృశ్య లభేద్ బహుసువర్ణకమ్ ॥ 83-200॥

గంగావ్రాదశ్చ తత్రైవ తీర్థం భరతసత్తమ ।
తత్ర స్నాయీత ధర్మజ్ఞ బ్రహ్మచారీ సమాహితః ॥ 83-201॥

రాజసూయాశ్వమేధాభ్యాం ఫలం విందతి మానవః ।
పుథివ్యాం నైమిషం తీర్థమ్ అంతరిక్షే చ పుష్కరమ్ ॥ 83-202॥

త్రయాణామపి లోకానాం కురుక్షేత్రం విశిష్యతే ।
పాంసవోఽపి కురుక్షేత్రాద్ వాయునా సముదీరితాః ॥ 83-203॥

అపి దుష్కృతకర్మాణాం నయంతి పరమాం గతిమ్ ।
దక్షిణేన సరస్వత్యా ఉత్తరేణ దృషద్వతీమ్ ॥ 83-204॥

యే వసంతి కురుక్షేత్రే తే వసంతి త్రివిష్టపే ।
కురుక్షేత్రే గమిష్యామి కురుక్షేత్రే వసామ్యహమ్ ॥ 83-205॥

అప్యేకాం వాచముత్పృజ్య సర్వపాపైః ప్రముచ్యతే ।
బ్రహ్మవేదీ కురుక్షేత్రం పుణ్యం బ్రహ్మర్షిసేవితమ్ ॥ 83-206॥

తస్మిన్వసంతి యే మర్త్యాః న తే శోచ్యాః కథంచన ॥ 83-207॥

తరంతుకారంతుకయోర్యదంతరం

రానుసూదానాం చ నుచక్రుకస్య చ ।

ఏతత్ కురుక్షేత్రసమంతపంచకం

పితామహస్యోత్తరవేదిరుచ్యతే ॥

॥83-208॥

ఇతి శ్రీమన్మహాభారతే వనపర్వాంతర్గత తీర్థయాత్రాపర్వణి

పులస్త్యతీర్థయాత్రాయాం త్ర్యశీతితమోఽధ్యాయః ॥83॥

శ్రీవేంకటేశ్వరస్వామివారి గోవిందనామావళి

అథ క్షమాప్తార్థనా

యదక్షరపదభ్రష్టం మాత్రాహీనం చ యద్భవేత్ ।
తత్సర్వం క్షమ్యతాం దేవ నారాయణ నమోఽస్తుతే ॥

అథ లోకక్షేమప్రార్థనా

స్వస్తిప్రజాభ్యః పరిపాలయంతాం న్యాయ్యేనమార్గేణ మహీం మహీశాః ।
గోబ్రాహ్మణేభ్యశ్చుభమస్తు నిత్యం లోకాస్సమస్తాస్సుఖినో భవన్తు ॥

అథ భగవత్సమర్పణమ్

కాయేన వాచా మనసేంద్రియైర్వా బుద్ధ్యాత్మనా వా ప్రకృతేస్స్వభావాత్ ।
కరోమి యద్యత్సకలం పరస్మై నారాయణాయేతి సమర్పయామి ॥

అథ మంగళమ్

శ్రీయఃకాంతాయ కళ్యాణనిధయే నిధయేఽర్థినామ్ ।
శ్రీవేంకటనివాసాయ శ్రీనివాసాయ మంగళమ్ ॥

